

Bài 5

ĐIỀU CHỈNH ĐIỆN ÁP XOAY CHIỀU

I) Mục đích yêu cầu:

1. Mục đích:

- Ráp được mạch điều chỉnh điện áp xoay chiều 1 pha, 3 pha bằng Thyristor, Triac
- Đo dạng sóng, điện áp, dòng điện trên tải

2. Yêu cầu:

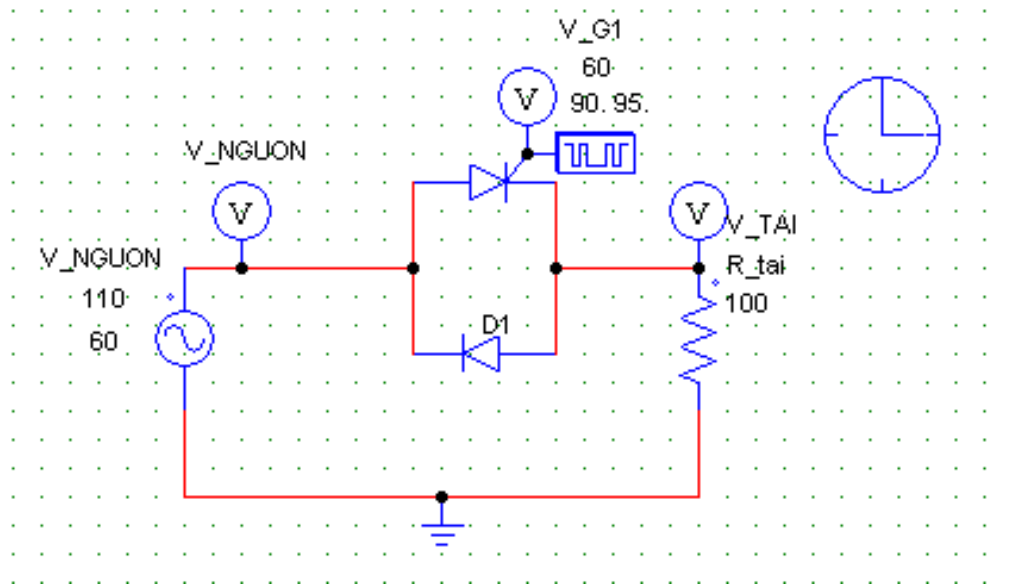
- Vẽ được sơ đồ nguyên lý, sơ đồ đấu dây mạch điều chỉnh điện áp xoay chiều 1 pha, 3 pha
- Mô phỏng được hoạt động của mạch bằng chương trình mô phỏng Psim
- Nối dây mạch điều chỉnh điện áp bằng Thyristor, Triac
- Giải thích được nguyên lý làm việc

II) Thiết bị – Vật liệu – Dụng cụ thực hành:

- Bộ thí nghiệm điện tử công suất
- Phần mềm mô phỏng Psim
- Triac , Tải R,L,C
- Máy hiện sóng
- Máy tính
- Đồng hồ V,A

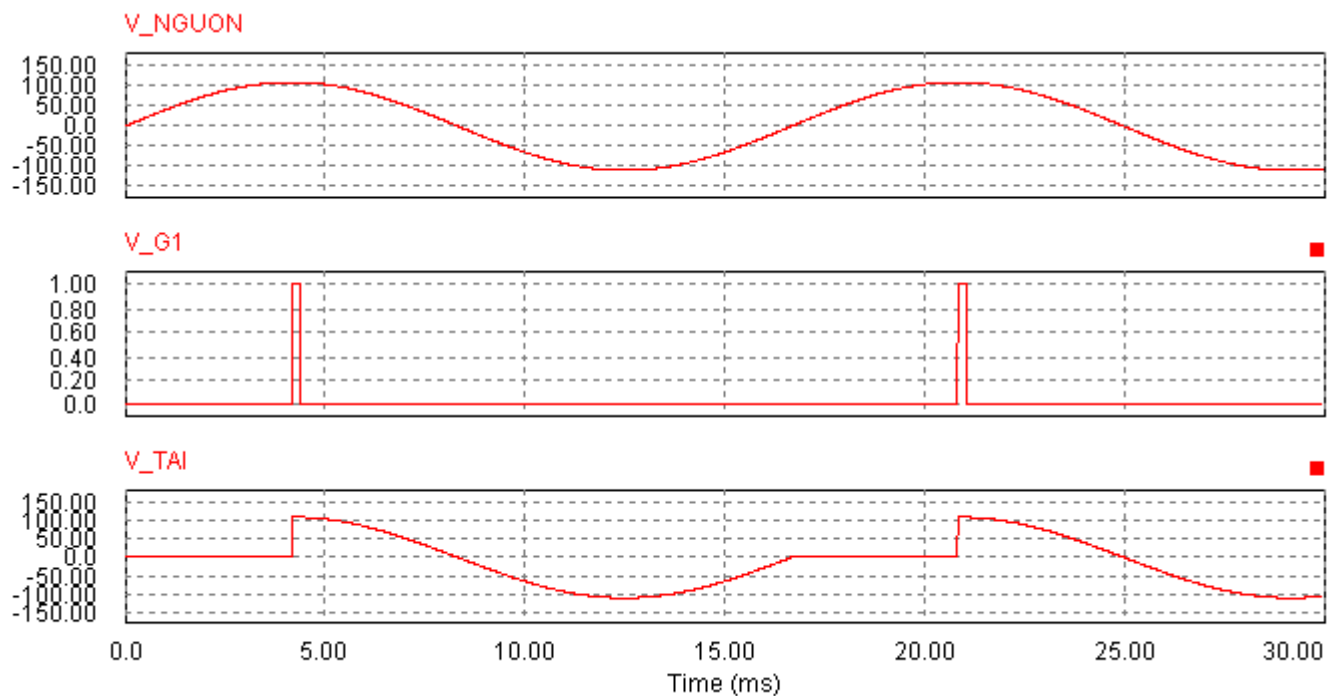
III) Các bước tiến hành :

Bước 1: Vẽ mạch điều chỉnh điện áp bán kỳ bằng Thyristor khi tải là R, góc kích 90 theo sơ đồ sau:

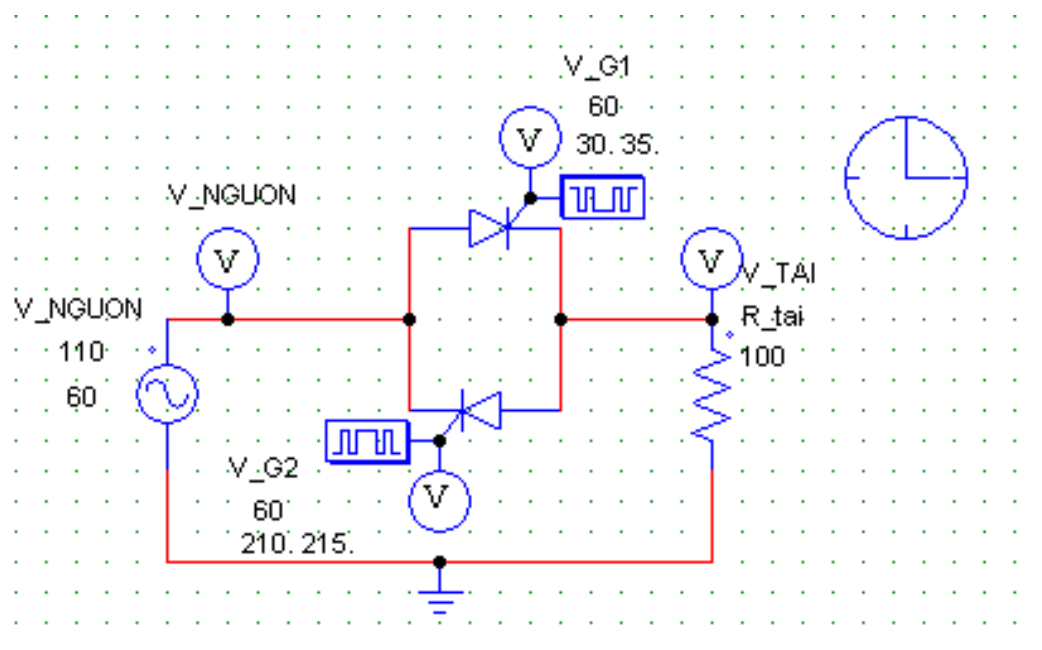
Hình 5.1 Mạch điều chỉnh điện áp bán kỳ bằng Thyristor, tải R

Bước 2: Vẽ đồ thị của mạch điều chỉnh điện áp bán kỳ bằng Thyristor khi tải là R, góc kích 90

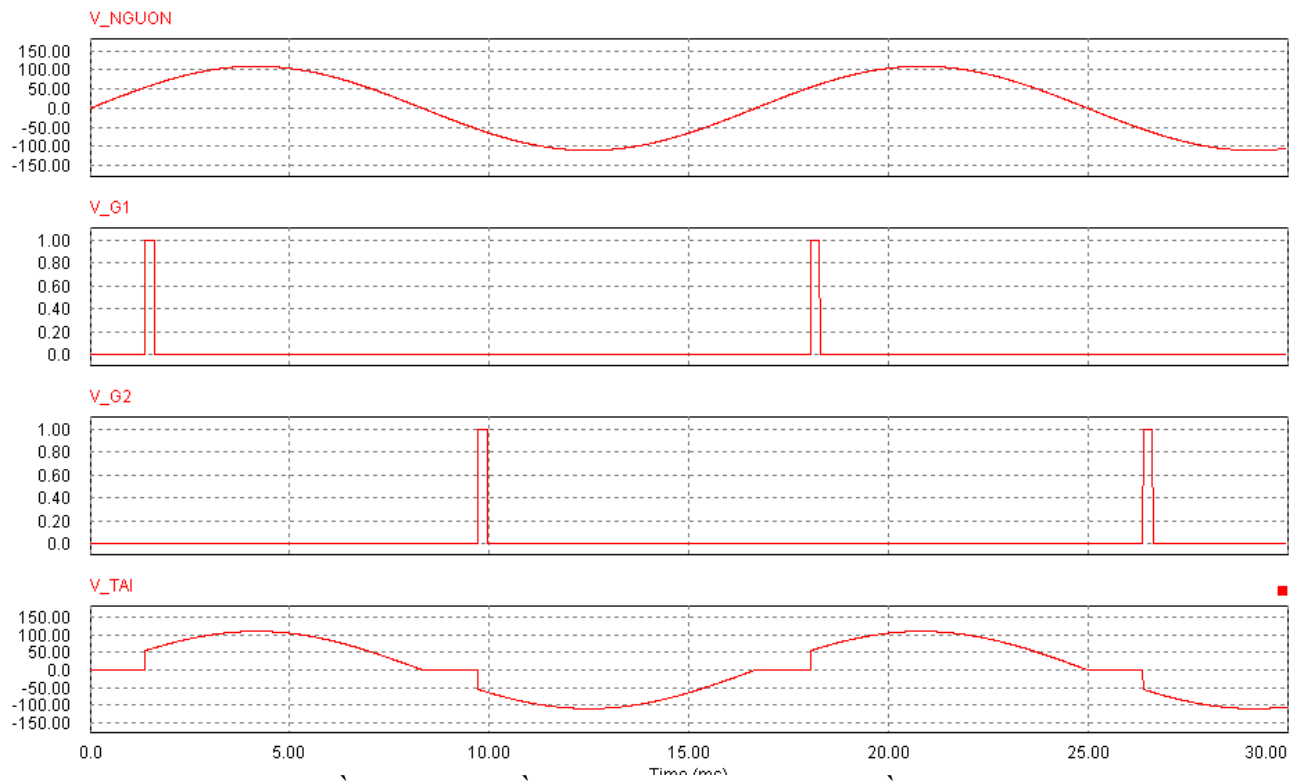
Hình 5.2 Đồ thị mạch điều chỉnh điện áp bán kỳ bằng Thyristor, tải R

Bước 3: Vẽ mạch điều chỉnh điện áp toàn kỳ bằng Thyristor khi tải là R, góc kích 30 theo sơ đồ sau:

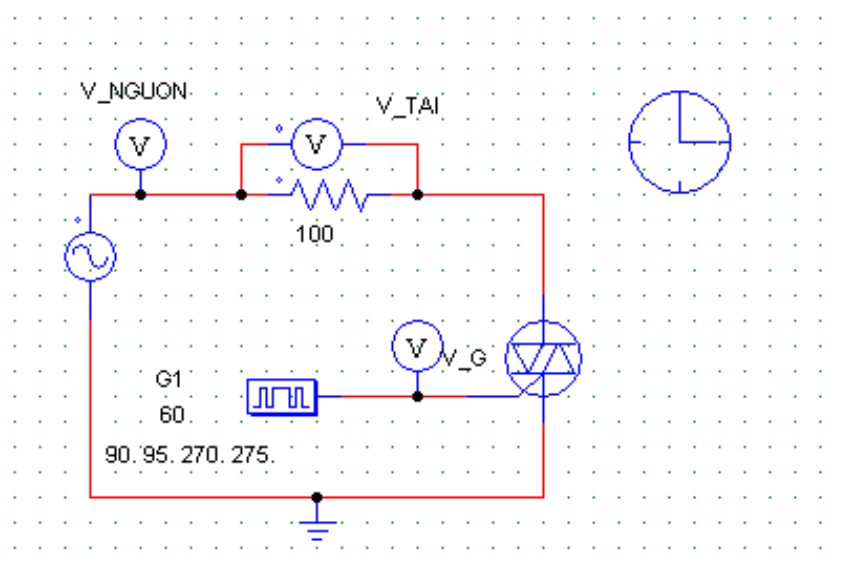
Hình 5.3 Mạch điều chỉnh điện áp toàn kỳ bằng Thyristor, tải R

Bước 4: Vẽ đồ thị của mạch điều chỉnh điện áp toàn kỳ bằng Thyristor khi tải là R, góc kích 30

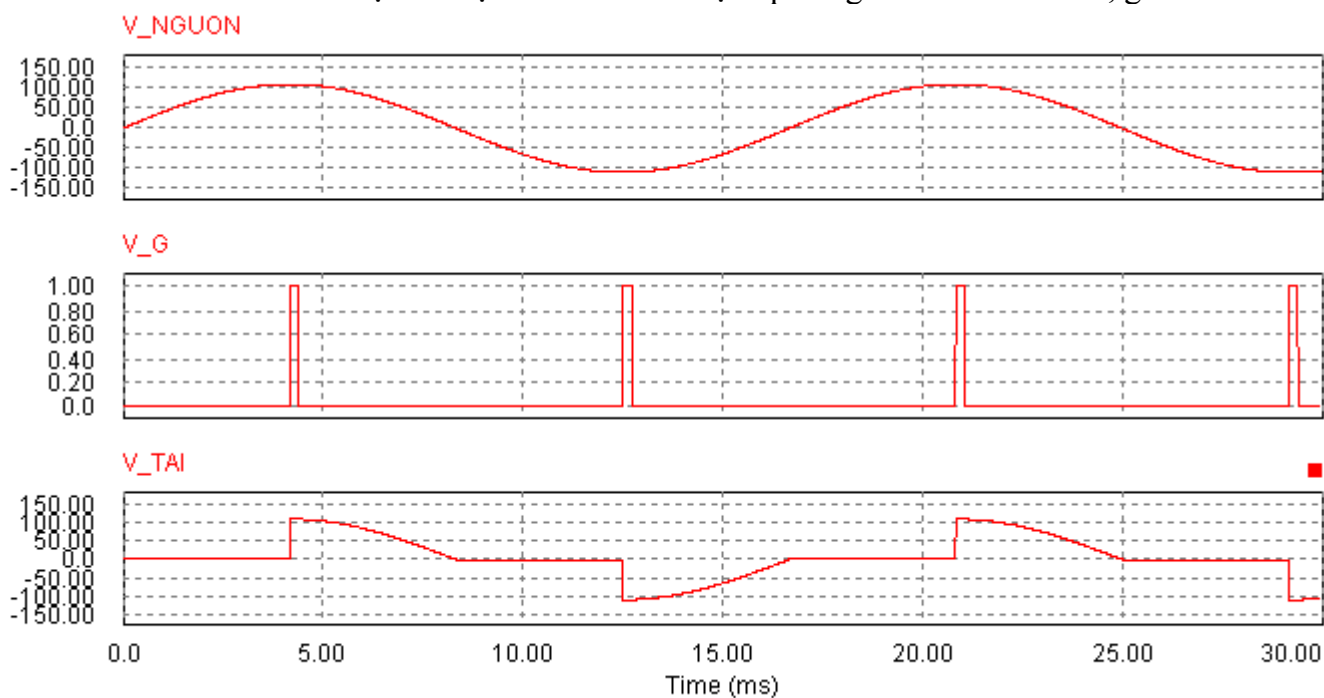
Hình 5.4 Đồ thị mạch điều chỉnh điện áp toàn kỳ bằng Thyristor, tải R

Bước 5: Vẽ mạch điều chỉnh điện áp bằng Triac khi tải là R, góc kích 90

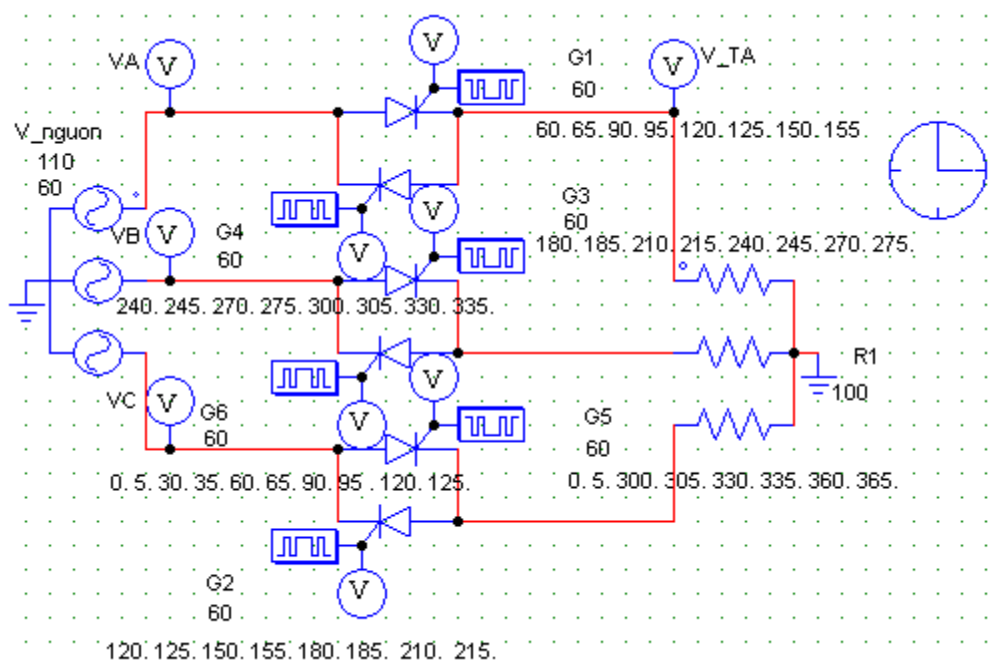
Hình 5.5 Mạch điều chỉnh điện áp bằng Triac, tải R

Bước 6: Vẽ đồ thị của mạch điều chỉnh điện áp bằng Triac khi tải là R, góc kích 90

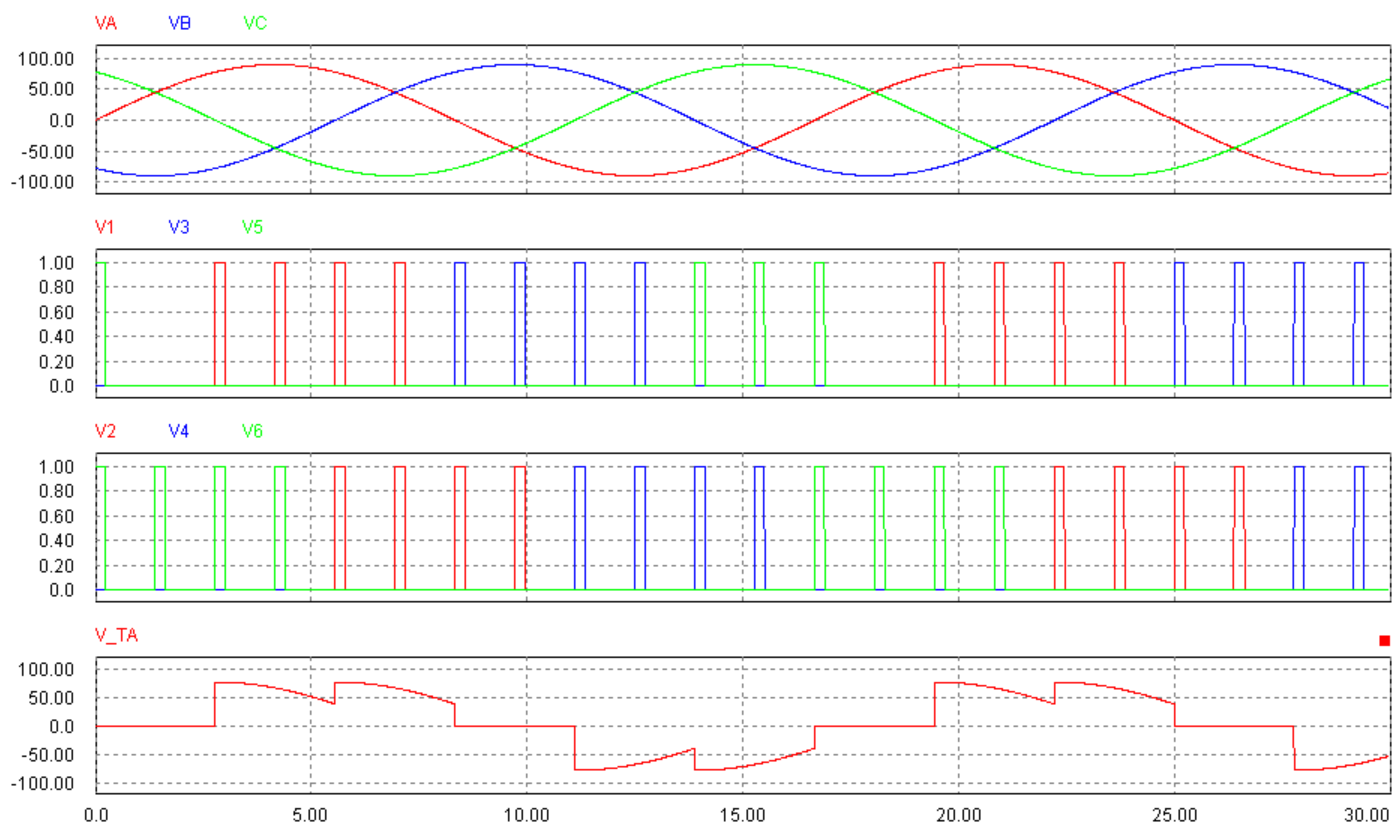
Hình 5.6 Đồ thị của mạch điều chỉnh điện áp bằng Triac, tải R

Bước 9: Vẽ mạch điều chỉnh điện áp xoay chiều 3 pha bằng Thyristor khi tải là R, góc kích 60 theo sơ đồ sau:

Hình 5.7 Mạch điều chỉnh điện áp xoay chiều 3 pha bằng Thyristor, tải R

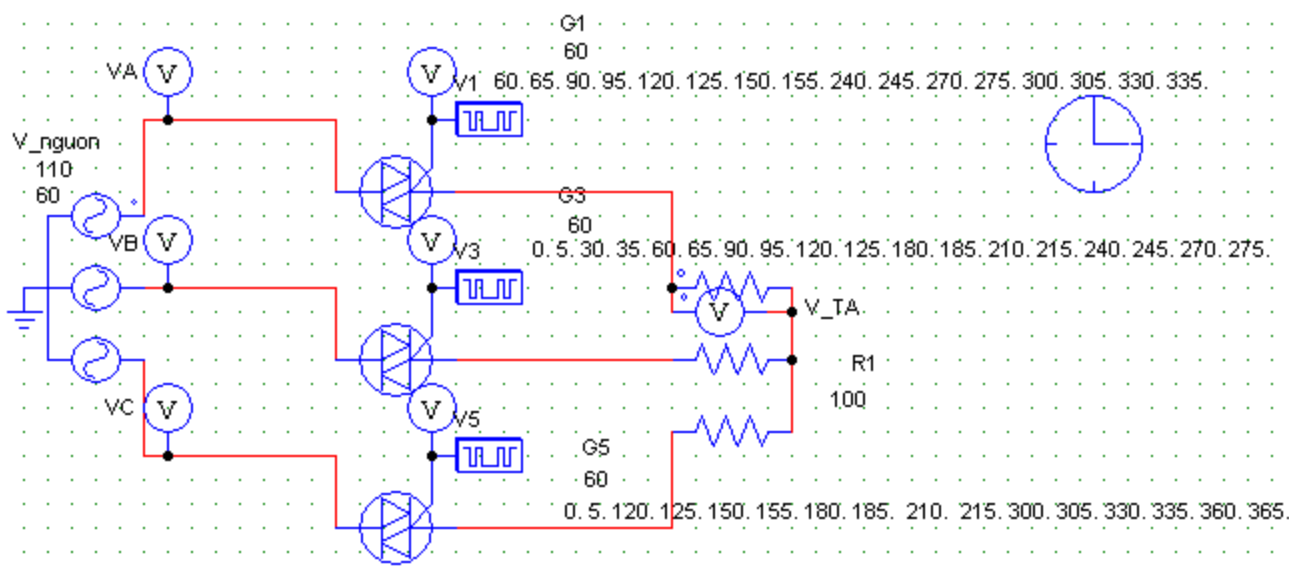
Bước 10: Vẽ đồ thị của mạch điều chỉnh điện áp xoay chiều 3 pha bằng Thyristor khi tải là R, góc kích 60

Hình 5.8 Đồ thị mạch điều chỉnh điện áp xoay chiều 3 pha bằng Thyristor, tải R

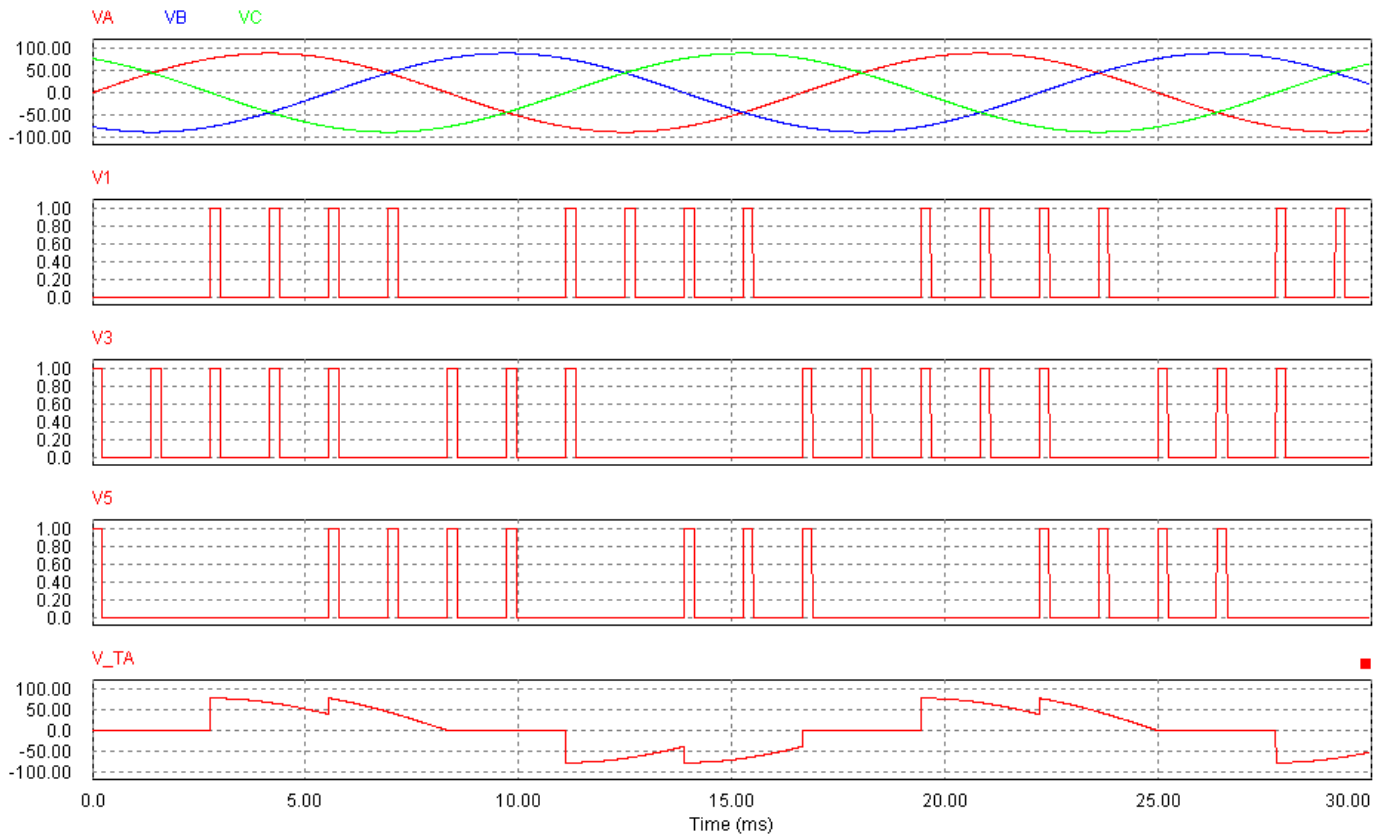
Giải thích nguyên lý

Bước 11: Vẽ mạch điều chỉnh điện áp xoay chiều 3 pha bằng Triac khi tải là R, góc kích 60 theo sơ đồ sau:

Hình 5.9 Mạch điều chỉnh điện áp xoay chiều 3 pha bằng Triac, tải là R, góc kích 60

Bước 12: Vẽ đồ thị của mạch điều chỉnh điện áp xoay chiều 3 pha bằng Triac khi tải là R, góc kích 60

Hình 5.10 Đồ thị mạch điều chỉnh điện áp xoay chiều 3 pha bằng Triac, tải R, góc kích 60

Giải thích nguyên lý

Bước 13: Ráp mạch điều chỉnh điện áp xoay chiều 1 pha trên bộ thí nghiệm điện tử công suất

Bước 14: Đo điện áp của nguồn và điện áp tải

Bước 15: Ráp mạch điều chỉnh điện áp xoay chiều 3 pha trên bộ thí nghiệm điện tử công suất

Bước 16: Đo điện áp của nguồn và điện áp tải

Hư hỏng	Nguyên nhân và biện pháp khắc phục	
Không có dạng sóng	Không có nguồn Không có đồng hồ đo	Cấp nguồn Nối đồng hồ đo
Dạng sóng không đúng	Hở mạch Đấu dây sai Đặt các giá trị sai	Kiểm tra và đấu lại Kiểm tra và đấu lại Kiểm tra và đặt lại
Thông báo You have exceeded the maximum number of nodes for the demo version.	Sử dụng quá nhiều linh kiện, thiết bị	Bỏ bớt các linh kiện, thiết bị